

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

Banu Atabay'ın lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi

DAVETTEN DÖNMENİN ADABI

1 Ev sâhibi, misâfirleri ile beraber kapıya kadar çıkmalıdır. Bu misafire ikramdır. Resûl-i Ekrem (S.A.V.) böyle emretmişlerdir. Nitekim Hadîs-i Şerif'de: «Misafiri, kapıya kadar uğurlamak, usûldendir.» buyurmuşlardır. Ebû Katâde şöyle anlatıyor: «Habeş Kralı Necâşi'nin bir heyeti Resûl-i Ekrem Efendimizi ziyârete gelmişti. Resûl-i Ekrem (S.A.V.) bizzat onlara hizmet etmeğe başladı. Bunu gören Ashab «Biz varız, sen otur, ya Resûlallah» demeleri üzerine Resûl-i Ekrem Efendimiz: «Hayır aslâ müsâade edemem. Çünkü benim ashâbmia orada (Habeşistan'da) ikrâm ettiler, ben de bizzât mukabelede bulunmak isterim» demiştir.

Misâfire tam mânasiyle güler yüz göstermek ve hoş sohbetle bulunmaktır. Misâfirin asıl arzu ettiği güler yüz, tatlı dil ve hüsn-û kabuldür.

Evza'ye «Misafire ikrâm nedir?» diye sormuşlar. Evzu «Güler yüz ve tath dildir» demiştir.

Yezid b. Ebû Ziyâd da «Abdurrahman b. Ebi Leylâ'nın huzuruna her girdiğimde, benimle güzel konuşur ve bana nefis yemekler yedirirdi» demiştir.

2 Misafir kendisine gereği gibi ikrâm yapılmamış olsa bile gönül hoşluğu ile memnuniyetini ifâde edecek şekilde ayrılmalıdır. Böyle yapmak, iyi ahlâk ve tevâzuu eseridir. Nitekim Resûl-i Ekrem Efendimiz: «Muhakkak ki, kişi güzel ahlâkı sâyesinde, gündüz oruçlu, gece ibâdet edici olanların derecesine yükselir» buyurmuşlardır.

Eskilerden birinin verdiği bir ziyafete davetlilerden birisi bulunamamıştı. Davet edildiğini duyunca ev sahibine geldi. Ev sahibi:

— Ne var, ne istiyorsun diye sordu. Adam:

«— Davet etmiştiniz, geç haber aldım ve şimdi gelebildim.» dedi. Ev sahibi:

«— İyi ama dâvet bitti, misafirler dağıldı gitti. Adam:

«— Artan bir şey kalmadı mı? İsterse bir ekmek ufağı olsun bana yeter» dedi. Ev sahibi:

«— Maalesef, onu da yedik» deyince, misafir «Elham-dülillâh» diyerek oradan ayrıldı. Bunu görenler:

«— Ne idi, nasıl oldu bu iş?» diye sordukları zaman: «Ev sahibi bizi hayır niyetiyle dâvet etti. Biz de memnûn olarak ayrıldık» dedi.

İşte, tevâzû, güzel ahlâk budur. Şöyle hikâye olundu: Cüneyd-i Bağdadî'nin hocasını, bir çocuk dört kerre babasının ziyafetine dâvet etti. Fakat her defasında da babası bu zatı kovdu. Her defasında çocuğun gönlünü hoş etmek için davete icabet ettiği gibi, babasının arzûsuna uyarak da geri dönerdi. İşte bu gibiler, belâyı Mevlâdan bilen, Allah için tevâzû ile zillile düşen, tevhid ile huzûr bulup red ve kabulü Allah'ın bir imtihanı kabul eden, insanların ikramı ile koltuklan kabarmadığı gibi, onların tahkirine de aldırıp etmeyip her şeyi Allah'dan bilen kimselerdir. Bunun için bilisi: (— Ben davete hiç de icâbet etmek istemem. Fakat icâbetimin sebebi, Cennet'in yemeklerini hatırlamak içindir. Cennetin yemekleri nefis, zahmetsiz ve herhangi bir şekilde hesâb sorulmayacağı için dâvet yemeği de öyledir.» demiştir.

3 Ev sâhibinin müsâadesini almadan, çıkmamalı, gönlünü alıncaya kadar, oturmalıdır. Misafir olarak gittiği yerde ev sahibine ağırlık vermemek için üç günden fazla kalmamalıdır. Nitekim Resûl i Ekrem (S.A.V.) Efendimiz:

«Misafilik üç gündür. Bundan fazlası sadakadır.» buyurmuşlardır. Ev sahibi samimi olarak ısrar ederse, o

zaman daha da fazla kalabilir. Misâfire yatak te'min etmek, müstehâbdır. Nitekim Resûl-i Ekrem (S.A.V.): «Bir yatak kendisinin, bir ailesinin, birisi de misâfirinindir. Bundan fazlası şeytan içindir.» buyurmuştur.